

Vragen input voor de brexitdebriefing

9 juni

VRAGEN N-VA-FRACTIE (Karl Vanlouwe; Philippe Muyters)

1. Stand van zaken onderhandelingen: Op 2 maart zijn de effectieve onderhandelingen tussen het VK en de Europese Commissie over de toekomstige relatie van start gegaan. De bedoeling is om binnen elf thematische groepen over vijf opeenvolgende onderhandelingsronden van maart tot eind mei tot een breed akkoord te komen over de toekomstige relaties met het Verenigd Koninkrijk. Die thematische groepen zijn bijvoorbeeld: handel in goederen, handel in diensten, gelijk speelveld, transport, energie, visserij. Zo zijn er elf thematische groepen. De eerste vijf onderhandelingsrondes lopen van maart tot einde mei.
 - ⇒ Graag duiding bij de timing? Kunt u o.m. een stand van zaken geven voor de verschillende thematische werkgroepen?
 - ⇒ Wat is specifiek de positie rond level playing field?
 - ⇒ Welke impact heeft de corona-crisis op de onderhandelingen?
 - ⇒ Kunt u iets meer vertellen over het ingeschatte jobverlies door brexit vs jobverlies door corona? Gaat dit om dezelfde bedrijven, sectoren enz.?
2. De zomer zal een keerpunt zijn om een stand van zaken op te maken en te evalueren hoeveel voortgang er werd geboekt. Indien het VK een verlenging wenst van de transitieperiode, dient die te worden aangevraagd voor 1 juli 2020.
 - ⇒ Wat is uw inschatting?
 - ⇒ Kunt u ook hier een inschatting geven van de impact van Corona?
3. No-Deal
 - ⇒ Hoe loopt de voorbereiding van het no-deal-scenario? Zijn bedrijven daar nog mee bezig? In welke mate wordt dit 'overklast' door Corona? Wat als we op WTO-regels terugvallen?
 - ⇒ Nam de brexittaskforce nog initiatieven?
 - ⇒ Vorige keer prees de minister-president de goede samenwerking met de douane en verklaarde hij dat men klaar was. *'Wat de douane en de douane-infrastructuur betreft: de Vlaamse Regering vraagt in haar visienota dat er blijvend werk wordt gemaakt van investeringen in douane, aangezien dit een grote weerslag heeft op de handelsstromen en de rol van onze havens. We stellen met grote tevredenheid vast dat de federale douanediensnten significante investeringen hebben gedaan, zowel qua capaciteit als qua infrastructuur, om volledig klaar te zijn voor de brexit. De samenwerking verloopt ook vlot tussen de douanediensnten en onze diensnten. Vlaanderen zal blijvend in dialoog treden met de federale douanediensnten om dat op te volgen.'* Geldt dat ook voor no-deal? Ziet u nog lacunes? Zijn bijkomende investeringen, maatregelen nodig?
4. Specifiek over Visserij zei de Britse ambassadeur in deze commissie: *'We zullen de toegang tot onze wateren niet verbinden aan de toegang tot de Europese markten of in een vrijhandelsakkoord opnemen. We staan echter klaar om een aparte overeenkomst over visserij te bespreken die moet voorzien in een jaarlijkse heronderhandeling van de toegang en*

de quota. We willen een mechanisme opstellen voor de samenwerking met betrekking tot visserij op die vlakken waar we met de EU gemeenschappelijke belangen hebben. Ook dit is op een precedent gebaseerd, want het loopt gelijk met de overeenkomst tussen de EU en Noorwegen.' Tijdens de debriefing rond de Europese top gaf de heer Buyse aan dat er met betrekking tot visserij grote onduidelijkheid is waar precies zal geland worden. Daarnaast deelde hij mee dat er diezelfde dag een besloten ministerconferentie plaatsvond waar de lidstaten een stand van zaken zouden bekomen over de brexit onderhandelingen met betrekking tot dit topic en dat op die manier zal gekeken worden hoe de Britse positie vertaald moet worden naar de Vlaamse belangen.

- ⇒ Wat is hier de stand van zaken, wat zijn de perspectieven?
- ⇒ Hoe is die besloten conferentie verlopen? Op welke manier was Vlaanderen daar vertegenwoordigd?
- ⇒ Bronnen in de media stellen dat de EU haar standpunt inzake visserij zou herzien om tot een deal met de Britten te komen. Dit wordt evenwel door andere bronnen ontkracht. Kan de minister-president hier duidelijkheid scheppen?
- ⇒ En quid die oude overeenkomst met de Brugse vissers waar de heer Axel Buyse naar verwees?

5. Het resultaat van de onderhandelingen tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU over de toekomstige relaties zal de context scheppen voor de bilaterale relaties tussen het Verenigd Koninkrijk en Vlaanderen en België. Wat het resultaat van die onderhandelingen ook moge zijn, wij willen de bilaterale relatie met Vlaanderen en België zich in al zijn aspecten zien ontwikkelen en zien floreren.

- ⇒ Is er bilaterale toenadering zichtbaar? Zijn er bilaterale contacten geweest dan wel gepland?

6. De Britse ambassadeur wist in commissie: *"We hebben onze handelsbesprekingen met de Verenigde Staten al aangekondigd, en binnenkort zullen we ook gelijkaardige onderhandelingen met Japan, Australië en Nieuw-Zeeland aankondigen. Ons doel is te verzekeren dat 80 procent van onze handel door vrije handelsovereenkomsten wordt bepaald in de volgende drie jaar, en ook een rol te spelen in de bevordering van vrije handel in de wereld."*

- ⇒ Vangt men daar signalen op?

7. De Vlaamse Regering heeft op 7 februari 2020 een visienota goedgekeurd met daarin de uitgangspunten voor de onderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk. Deze nota is goed vertaald in het EU-onderhandelingsmandaat.

- ⇒ Geraakt deze visienota vertaald in de onderhandelingen zelf? Wordt voldoende rekening gehouden met de Vlaamse standpunten?
- ⇒ Kunt u de positie van Vlaanderen schetsen in Belgische en in EU-context, zowel inhoudelijk als politiek?
- ⇒ Zijn er ondertussen definitieve afspraken over de betrokkenheid van de AAVREU bij de Belgische delegatie voor alle Europese Raden die in het teken staan van de brexit?
- ⇒ Professor Vandenbussche wees op het belang van globale waardeketens. Op welke manier vertaald in onderhandelingen?

- ⇒ Hoe lopen contacten met andere zwaar getroffen landen (Ierland, Denemarken en Nederland)? Gaan deze contacten ruimer dan Brexit? Of zijn deze stilgevallen door Corona?
8. Het North Sea Energy Cooperation platform: Er is hierover blijkbaar juridische onduidelijkheid en inmiddels werd hierover een juridisch advies gevraagd.
⇒ Kunt u hier een stand van zaken geven?
9. Wat het brexigarantiefonds betreft, zei de minister-president tijdens de vorige gedachtewisseling: *'Het is inderdaad mijn betrachting en ook die van de Belgische delegatie om ook de kmo's, bijvoorbeeld uit de visserij, in dat garantiefonds aan bod te laten komen, en niet alleen de grote bedrijven.'* (...) *'Tijdens de begrotingsbesprekingen 2021 moeten we bekijken of er nog een fonds nodig is op Vlaams niveau. Ik heb daarover al een paar ideeën. Ik zal dat graag toelichten samen met het resultaat van de begrotingsbesprekingen, maar nu wil ik daar niet op vooruitlopen. Ook dat is een onderhandeling die nog moet plaatsvinden.'*
⇒ Blijft deze doelstelling behouden of raakte deze gewijzigd door Corona?
10. Het Verenigd Koninkrijk is een zeer belangrijke financiële hub voor het aanbieden van internationale financiële diensten. De internationale verstrengeling tussen landen qua financiële dienstverlening is allicht minder zichtbaar dan fysieke export/import bewegingen of een aanmerende vissersboot maar evenzeer een gegeven. Er was bij aanvang van het Brexitgegeven een grote vrees in de City dat men zware klappen zou krijgen. Er zijn wel bewegingen gebeurd maar wijzigingen ten gronde zijn vooralsnog beperkt. Kan u even ingaan op:
- a. De rol van de wederzijdse toegang tot financiële markten in de onderhandelingen?
 - b. de verwachte evolutie van de financiële markten bij het afspringen van de onderhandelingen?
 - c. De noodzaak voor beide partijen om qua financiële dienstverlening binnen gelijke of zeer vergelijkbare kaders te werken?

Open Vld

- Heeft de opvolging van de Brexit-onderhandelingen voor de Vlaamse administratie specifieke moeilijkheden ondervonden ten gevolge het coronavirus? Zijn er belangrijke interne of externe overlegmomenten afgelast geweest? Zo ja, heeft men daarvoor een alternatief georganiseerd? Hebben de vertegenwoordigers op de Algemene Afvaardiging in Londen hun activiteiten op het terrein effectief kunnen uitoefenen, of waren ze ernstig beperkt in hun mogelijkheden tot formele en informele contacten?
- Wat was de impact op het overleg met de sectorfederaties in ons land, zowel op logistiek vlak, maar ook gelet op het feit dat een aantal departementen wellicht moesten focussen op de gezondheids crisis en de economische gevolgen? Welke diplomatieke contacten heeft de minister-president rechtstreeks gehad met andere landen of regio's naar aanleiding van Brexit, en hoe hebben die ontmoetingen plaatsgevonden? Plant de minister-president bijkomende ontmoetingen nu de reismaatregelen versoepelen?

- Alle economische scenario's die begin dit jaar waren uitgetekend zijn inmiddels al in de vuilbak beland. Ook alle Brexit-modellen zullen dus moeten worden herijkt, gezien de economische activiteit in zowel Vlaanderen als het VK is teruggevallen, waarbij een aantal sectoren extra getroffen zijn, maar misschien niet in volledig gelijke mate. In hoeverre zijn er al betrouwbare aanpassingen beschikbaar op de modellen die de economische impact berekenen? Wat tonen deze modellen aan? Welke sectoren, regio's of landen zouden bijkomend getroffen worden, of zijn er ook relatieve 'winnaars' te identificeren? Tegelijkertijd: wat zijn de nu inschattingen in geval van een no-deal, in combinatie met de huidige economische toestand? Dreigt zich dan niet een economisch fiasco af te spelen met verregaande, systemische impact op heel de Europese economie? En is men zich daarvan bewust aan de andere kant van het Kanaal?

- (vraag van Steven Coenegrachts) Tijdens de vorige gedachtewisseling met Britse ambassadeur Martin Shearman, werd stilgestaan bij het zogenaamd level playing field met betrekking tot de verbetering van het milieu, de rechten van werknemers, de sociale bescherming en onze standaarden inzake voedsel, gezondheid en dierenwelzijn. Waar men het in het Verenigd Koninkrijk over eens was, is dat de geschiktheidstest op deze vlakken van het Europees recht moet afhangen en aan de Europese modellen inzake governance onderworpen moet zijn. Het argument van het VK is dat, aangezien de EU deze principes niet toepast op de vrijhandelsakkoorden met andere derde landen, ze ook niet van toepassing moeten zijn op een akkoord met het Verenigd Koninkrijk. Met Groot-Brittannië als belangrijke im- en exporteur van Belgische landbouwproducten zou dat zeker een impact voor de sector met zich meebrengen. Hoe zal het level playing field tussen de EU en het VK gegarandeerd worden, ook op vlak van landbouwproducten? Wat is daar de huidige visie over in het kader van de onderhandelingen? In vrijhandelsakkoorden wordt er vaak pas als laatste over landbouw onderhandeld in de hoop dat de EU dan 'toegefelijker' zal zijn aangezien de andere deelakkoorden dan reeds zijn afgeklopt. Hier moeten we voorzichtig in zijn. Hoe gaat de Commissie dit trachten te vermijden in de onderhandelingen met het VK en zo garanties te hebben op de productkwaliteit en de eerlijke concurrentie voor onze landbouw?

- In mei heeft het Verenigd Koninkrijk zelf ontwerp teksten openbaar gemaakt voor akkoorden in diverse domeinen. Heeft de Vlaamse Regering die specifiek geanalyseerd? Wat waren daar de bevindingen?

- Wat is de stand van zaken in de onderhandelingen voor de visserijrechten? Welke opties liggen daar nu op tafel? En wat is de impact voor Vlaanderen van deze diverse opties? Zijn er specifieke aandachtspunten in het kader van de onderhandelingen die relevant zijn voor onze havens, met Zeebrugge op kop?

- In hoeverre monitort de Vlaamse Regering, los van de onderhandelingen, ook de manier waarop de VK zich zelf voorbereidt op de nieuwe onafhankelijke positie? Het VK zal immers een economische concurrent worden, die investeringen, talent, kapitaal, ... probeert af te snoepen van andere landen en regio's, inclusief Vlaanderen. Volgt men hoe het VK investeerders of nieuwe bedrijven probeert aan te trekken met bepaalde beloften of voordelen? Hebben we daar een tegenreactie op? Zijn er bijvoorbeeld veel Vlaamse

bedrijven die om een of andere reden toch een verhuis naar het VK zouden overwegen, omdat ze daar bijvoorbeeld minder belastingen zouden moeten betalen of met minder regels moeten rekening houden? Wat zou ook de impact kunnen zijn van nieuwe migratieregels die het VK invoert? Zullen bijvoorbeeld hoogkwalificeerde werknemers in het VK een interessantere bestemming zien dan de EU? Hoe past Vlaanderen, dat bevoegd is voor arbeidsmigratie, zich hierop aan?

- Onderneemt Vlaanderen ook specifieke publieksinitiatieven in het VK? Verduidelijkt men bijvoorbeeld het Europese standpunt in de Britse pers, met specifieke aandacht voor de Vlaamse aandachtspunten? Is er nood aan campagnes om duidelijk te maken aan de Britten dat zij vanzelfsprekend in de toekomst ook welkom zijn, als toerist, als potentiële investeerder, enzovoort, in onze regio? Hoe zorgen we dat Vlaanderen positief in beeld komt in het VK?

GROEN

- Heeft de corona-situatie impact gehad op de slaagkansen van een onderhandelde oplossing? Wat was de praktische impact op de onderhandelingen zelf?
- Wat is de exacte fase en inhoudelijke stand-van-zaken van de onderhandelingen? In welke richting evolueren we? Wat zijn de grootste aandachtspunten voor Vlaanderen?
- Hoe ziet het verdere verloop eruit? Wanneer zullen de onderhandelingen afgerond zijn?
- Hoe vermijden we dat we finaal een akkoord tegen onze eigen belangen in moeten goedkeuren om toch iets te hebben?
- Hoe ziet het ratificatieproces van een eventueel onderhandeld akkoord eruit?
- Hoe bereiden we ons voor op een no-deal-scenario? Zeker gezien de huidige, economische context?
- Hoe verloopt de intra-Belgische samenwerking én hoe verloopt de afstemming op Europees niveau?

CD&V vragen n.a.v. Brexitdebat in de gezamenlijke commissie buitenland, economie en landbouw
--

Algemene vragen:

1. Welke zijn de meeste in het oog springende resultaten uit de 4de onderhandelingsronde van de eerste week van juni? Kan men spreken van een doorbraak op sommige punten?
2. Er was in juni een High Level Conference gepland. Het ziet er naar uit dat deze nog niet zal plaatsvinden. Is er al enig perspectief op een ander moment voor deze High Level Conference? Wie is hierbij betrokken? Zal ook het Europees Parlement hier betrokken worden? In het voorjaar 2020 heeft de UK een document gepubliceerd over de uitvoering van het Iers Protocol. Hoe staat u hiertegenover? Ziet u er elementen in die de onderhandelingen over dit luik kunnen bemoeilijken?

3. Over sommige domeinen is men op een punt gekomen waar het niet echt nuttig meer is voor de onderhandelingssteams om de eigen standpunten en juridische teksten nog verder uit te klaren. Op welk niveau zal dit verder gefinaliseerd worden?
4. De onderhandelingen lopen bijzonder stroef vooral omdat er weinig bereidheid is bij de UK om enige toegevingen te doen. Daardoor wordt het steeds duidelijker dat zelfs als er al een ambitieus akkoord zou komen, er heel wat handelshindernissen zullen zijn. In welke lopen de voorbereidingen hierop? In welke mate worden de bedrijven en andere actoren die door de Brexit getroffen zullen worden, hierbij betrokken?
5. De uiteenlopende standpunten over de visserij is één van de breekijzers of er al dan niet een Brexit deal komt. Het UK wil na de Brexit als onafhankelijke staat worden gezien en vindt dat daar controle over de eigen wateren en vissen bij hoort. Londen wil daarom net als Noorwegen ieder jaar met de EU onderhandelen over toegang tot de wateren. Er zou kleine kans zijn op een mogelijke doorbraak in dit dossier aangezien volgens sommigen de EU bereid zou zijn om enkele toegevingen te doen op voorwaarde dat ook het UK dit zou doen. Heeft u enig idee welke toegevingen de EU voorgesteld heeft op de 4de onderhandelingsronde? Heeft dit tot enig resultaat geleid?
6. Wegtransport stond niet op de agenda van de 4de onderhandelingsronde aangezien de EU intern nog enkele elementen inzake gelijk speelveld in dit domein wil uitklaren. Op welke punten heerst er nog een meningsverschil tussen de lidstaten? Welke houding neemt Vlaanderen hierin?

Landbouwvragen Brexit

7. Het no-deal scenario is opnieuw terug van weggeweest. Dit valt echter absoluut te vermijden voor de Europese, en in het bijzonder, de Vlaamse visserijsector. Het behoud van de toegang tot de Britse wateren is essentieel voor onze vloot. Hoe verlopen de onderhandelingen over de status quo voor de toegang tot de VK-wateren en voor de verdeelsleutel van de vangstrechten?
8. Duurzaamheid en perspectief zijn belangrijk voor onze Vlaamse vissers. Een dragend akkoord dat een zekere tijdsperiode overspant is daarom belangrijk. Worden deze waarden nagestreefd tijdens de onderhandelingen? Ook door de Britten? Er wordt namelijk gespeculeerd dat zij eerder voorstander zijn van een systeem op basis van jaarlijkse toegangen tot hun wateren. Klopt dit? Zo ja, wat zijn hier de potentiële financiële gevolgen van voor onze Vlaamse vloot?
9. Het VK publiceerde in mei een tariefschema voor producten die geïmporteerd worden vanaf 1 januari 2021. Het VK zou daarbij enkele belangrijke tarieflijnen geschrapt hebben voor een aantal producten zoals granen, bloemen en bevroren groenten. Betekent dit dat deze producten sowieso niet aan een tarief zullen onderworpen worden ongeacht welk Brexit-akkoord er uit de bus valt? Of kunnen deze producten nog wel getarifeerd worden n.a.v. een mogelijk akkoord?
10. Het gepubliceerde tariefschema stelt daarnaast wel dat de tarieven in de landbouwsector behouden blijven, zoals voor rundsvlees, gevogelte of varkensvlees. Ook hier weer dezelfde vraag, kunnen deze tarieven nog wijzigen naar aanleiding van een Brexit-akkoord?
11. Het uitblijven van een akkoord over het MFK en de bijhorende coronacrisis hebben er al toe geleid dat het nieuwe GLB met één jaar werd opgeschoven. De vraag is natuurlijk wat nu ook nog een al dan niet Brexit-akkoord voor financiële gevolgen heeft voor het landbouwbudget. Is hier ondertussen al enig zicht op gezien het VK een nettobetaler is voor het GLB?